Svensk Ventilation

Remissvar KN2026/01494
Datum
2026-10-26

Svensk Ventilation
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
sandra.lennander@regeringskansliet.se
daniel.friberg@regeringskansliet.se

Svensk Ventilations remissvar gällande promemorian *Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor*

Svensk Ventilation är en branschorganisation för ventilationsföretag i Sverige. Medlemmarna är tillverkare, installatörer, serviceföretag, återförsäljare och konsulter. Tillsammans sysselsätter våra medlemsföretag cirka 10 000 personer och omsätter cirka 20 miljarder kronor per år i Sverige. Svensk Ventilations vision är *Ett hälsosamt, energieffektivt och hållbart inomhusklimat för alla*.

Allmänna synpunkter

Svensk Ventilation välkomnar förslag som stärker energiplaneringen och tydliggör energieffektiviseringens roll i energipolitiken. En effektivare energianvändning minskar energi- och effektbehovet och bidrar till ett bättre nyttjande av energisystemets befintliga kapacitet.

Vi anser dock att promemorians förslag inte går tillräckligt långt. Det finns en risk att de nya kraven främst leder till planer, redovisningar och formella bedömningar utan att säkerställa att kostnadseffektiva energieffektiviseringsåtgärder genomförs. Kraven behöver därför kombineras med tydliga mål, konkreta åtgärder, mätbar uppföljning och fungerande tillsyn.

Sammantaget anser vi att förslagen bör utvecklas så att energieffektivisering blir en integrerad och kontrollerbar del av den offentliga sektorns ansvar. Det räcker inte att skapa förutsättningar för energieffektivisering. Regelverket behöver också säkerställa att potentialen för energieffektivisering faktiskt tas till vara.

Svensk Ventilation vill särskilt framhålla följande:

- **Tydligare krav på energieffektivisering**. Energiplaner och långsiktiga åtgärdsplaner bör innehålla mätbara mål, prioriterade åtgärder, tidsatta genomförandeplaner och ansvar för genomförandet. Genomförande kan ökas genom krav, om så är möjligt, eller via stöd som är kopplat till genomförande.
- **Uppföljning av faktiska resultat.** Det bör vara möjligt att bedöma om kommuner och regioner verkligen minskar sin energianvändning och sitt effektbehov, inte enbart om de har tagit fram planer och lämnat in uppgifter.
- **Reell tillsyn och möjlighet till ingripande.** Ansvarig myndighet behöver kunna agera även när en plan är formellt komplett men saknar tillräckliga åtgärder, eller när beslutade åtgärder inte genomförs.

- **Starkare och bredare krav vid offentlig upphandling.** Energieffektivitet behöver få genomslag genom hela den offentliga sektorns inköp och investeringar, med tydliga prestandakrav och begränsade möjligheter att göra undantag.

Specifika synpunkter

Rapportering av energianvändning och uppföljning av resultat
Vi ställer oss positiva till förslaget om att kommuner och regioner ska lämna uppgifter om den årliga energianvändningen i verksamheter som bedrivs av offentliga organ. Det bör dock övervägas hur rapporteringen kan omfatta exempelvis energianvändning per kvadratmeter i byggnader, relevanta verksamhetsmått, energibärare och effektbehov. Metoderna behöver vara tillräckligt enhetliga för att utvecklingen ska kunna jämföras mellan år och mellan likartade verksamheter**.**

Svensk Ventilation anser att rapporteringen bör utformas för att möjliggöra jämförbar uppföljning av både energianvändning, energieffektivitet och genomförda åtgärders resultat.

Energieffektivitet i offentlig upphandling
Vi välkomnar förslaget om krav på energieffektivitetsprestanda vid offentlig upphandling av vissa varor, tjänster och byggnader. Offentliga inköp har stor betydelse för utvecklingen på marknaden och kan bidra till att energieffektiva lösningar får ett bredare genomslag. Dock anser vi att regelverket behöver säkerställa att kraven blir tydliga, ambitiösa och tillämpas konsekvent.

Svensk Ventilation anser att kraven på energieffektivitet i offentlig upphandling bör omfatta så breda relevanta inköpsområden som möjligt och följas upp genom tydlig redovisning av kravställning och resultat.

Energieffektivitet i offentlig upphandling
Vi anser att offentliga byggnader har en central roll i arbetet med energieffektivisering. Byggnader har ofta en lång livslängd, och åtgärder som minskar energibehovet kan ge besparingar under många år. Effektivisering kan också minska belastningen på energisystemet och förbättra förutsättningarna för styrning och flexibilitet. Promemorian bedömer att inga ytterligare åtgärder behövs för att Sverige ska uppfylla energieffektivitetsdirektivets krav på energibesparing genom renovering av byggnader som ägs av offentliga organ, eftersom Sverige avser att använda en alternativ metod.

Svensk Ventilation anser att detta behöver följas av en tydlig redovisning av hur den alternativa metoden säkerställer faktiska energibesparingar i offentliga byggnader. Det bör finnas en transparent plan för hur besparingar ska uppnås, hur resultaten ska mätas och hur eventuella avvikelser ska hanteras.

Tydligare ansvar, vägledning och stöd för genomförandet
Vi vill framhålla att tydliga krav och tillsyn behöver kombineras med praktiska förutsättningar för kommuner och regioner att genomföra åtgärderna.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Kompetens, upphandlingsförmåga, tillgång till energidata och kapacitet att bedöma olika tekniska lösningar kan variera mellan offentliga aktörer. Energimyndigheten bör därför få ett tydligt ansvar för att ta fram vägledning, metoder och uppföljningsmodeller som stödjer en enhetlig tillämpning av reglerna.

Vägledningen bör bland annat omfatta hur energieffektiviseringspotential kartläggs, hur åtgärder prioriteras, hur energibesparingar beräknas och följs upp samt hur principen om energieffektivitet först ska tillämpas vid investeringar och upphandling.

Det är samtidigt viktigt att vägledning inte ersätter bindande krav. Ett regelverk som bygger på att varje kommun eller region själv avgör ambitionsnivån riskerar att leda till stora skillnader i genomförandet och till att tillgänglig energieffektiviseringspotential inte tas till vara.

Svensk Ventilation anser att Energimyndighetens ansvar för vägledning och uppföljning bör tydliggöras.

Avslutningsvis

Svensk Ventilation tillstyrker inriktningen att modernisera energiplaneringen och stärka energieffektiviseringen i offentlig sektor, men anser att förslagen behöver utvecklas på flera punkter för att ge tillräcklig effekt.

Vi vill särskilt framhålla behovet av:

- tydliga och mätbara mål för energieffektivisering i kommuner och regioner,
- krav på konkreta, tidsatta åtgärder och uppföljning av faktiska besparingar,
- en rapportering som gör det möjligt att bedöma både energianvändning, energieffektivitet och effektbehov,
- en skarpare tillämpning av principen om energieffektivitet först vid investeringar, planer och upphandling,
- bredare genomslag för energieffektivitetskrav vid offentlig upphandling och i offentliga byggnader,
- utökade befogenheter för Energimyndigheten att granska efterlevnaden i sak och förelägga kommuner och regioner att rätta till brister.

Vi anser att regelverket behöver tydliggöra vilka krav som ställs på offentliga aktörer, hur resultaten ska följas upp och vilka åtgärder ansvarig myndighet kan vidta om kraven inte uppfylls. Det är nödvändigt för att säkerställa att reglerna leder till minskad energianvändning och minskat effektbehov samt ett effektivare nyttjande av energiresurserna.

För frågor om detta remissvar kan ställas till
Britta Permats, e-post britta.permats@svenskventilation.se, tel. 08-762 75 53

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se